

İLAÇTA PATENTE GEÇİŞ ERTELENMELİDİR!

*TEB ilacın patent kapsamına alınmasının ertelenmesi
konusundaki çalışmalarını sürdürüyor*

Ilacın patent kapsamına alınmasının ertelenmesi konusunda; 1998 yılı içinde sürekli etkinlikler yapılarak, karşı çıkış nedenimiz kamuoyuna ve yetkililere duyurulacak.

Patente geçişin ertelenmesi için düzenlenecek kampanya 15 Nisan 1998 tarihinde Türk Eczacıları Birliği tarafından yapılacak bir basın toplantısı ile başlatılacak.

Kampanya süresince tüm eczaneler afişlenecek, el ilanları dağıtılacak ve vatandaşın desteğini sağlamak amacıyla eczanelerde imza kampanyası yürütülecek.

TEB Merkez Heyeti'nin ilacın patent kapsamına alınmasının ertelenmesi amacıyla TBMM Başkanı'na, Başbakan ve Bakanlar Kurulu Üyeleri'ne gönderdiği metin;

Sayın
Mesut YILMAZ
BAŞBAKAN

27 Haziran 1995 tarih 22326 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 551 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile patent haklarının korunması hakkında düzenlemeler yapılmıştı. Bu düzenlemenin "İlaç Üretim Usulleri ve İlaç Ürünlerinin Korunması" başlıklı Geçici 4 üncü maddesinde:

"Tıbbi ve veteriner ilaç üretim usulleri ve ürünlerine bu Kanun Hükmünde Kararname kapsamındaki patent belgesi ile sağlanan koruma 1 Ocak 2000 tarihinde başlar.

Birinci fıkrada belirtilen korumanın başlama tarihi Bakanlar Kurulu Kararı ile beş yıl süreyle ertelenebilir.

Tıbbi ve Veteriner ilaç ürünlerine bu Kanun Hükmünde Kararname kapsamındaki patent belgesi ile sağlanan koruma 1 Ocak 2005 tarihinde başlar" ifadesi yer almıştı.

Geçici 4 üncü Maddenin ikinci fıkrasında korumanın başlama tarihinin Bakanlar Kurulu Kararı ile beş yıl süreyle ertelenebileceği ifade edilmesine karşın 22 Eylül 1995 tarih 22412 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 566 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile bu süre daha da öne alınmıştır.

566 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile 551 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin Geçici 4 üncü maddesi şu şekilde değiştirilmiştir:

"Tıbbi ve veteriner ilaç üretim usullerine ve ürünlerine bu Kanun Hükmünde Kararname kapsamındaki patent belgesi ile sağlanan koruma 1 Ocak 1999 tarihinde başlar."

Türk Eczacıları Birliği, ilacın patent kapsamına alınmasıyla şu sorunların ortaya çıkacağını saptamış ve birçok kereler bunu yetkililere ve kamuoyuna bildirmiştir.

Patent hakkı, alanda tekelleşmeyi getirmektedir. İlaç gibi onsuz olunmaz bir ürünün tekel şeklinde üretilmesi sağlık açısından birçok olumsuzluğu birlikte getirmektedir. Tekelleşme sonucu rekabetin ortadan kalkması nedeniyle ilacın üretimi ve fiyatı patent sahibi firmanın insafına bırakılacaktır. Dolayısıyla ilaç fiyatları artacak, fiyat kontrolü kalkacaktır.

Diğer yandan patentli ilaç üretme olanağına sahip olmayan yerli ilaç sanayinin alanda gerilemesi, üretim yapamaz hale gelmesi durumu ortaya çıkacak, yerli firmalar patent sahibi yabancı firmalarla pazarda rekabet edemeyeceklerinden yabancı firmanın fason üreticisi haline geleceklerdir.

Patentli ilaçlar çoğu zaman ülkemizde üretilmeyecek, ithal edilerek herhangi bir katma değer yaratılmadan ülkemiz ilaç pazarı tamamen patentli çok uluslu ilaç firmalarının denetimi altına girecektir.

Portekiz ve İspanya, Avrupa Birliği'ne girerken ilaçta patent uygulaması için özel süreler talep etmişler ve almışlardır. Henüz Avrupa Birliği'ne üyelik adaylığı bile kabul edilmeyen ülkemizde daha önce Gümrük Birliği'ne girmek adına hızla ilaçta patent uygulamasını getirmek için yukarıda belirttiğimiz sakıncalar gözardı edilerek Kanun Hükmünde Kararname ile ilaç 1.1.1999 tarihinden itibaren patent kapsamına alınmıştır. Böylesi bir acelenin nedeni bizce anlaşılabilir. Yetkililer de kamuoyuna hiçbir açıklamada bulunmamışlardır.

6643 sayılı Türk Eczacıları Birliği Yasası'nın 4-i maddesi ile "Yerli tıbbi müstahzarların revacını temin edecek tedbirleri almak" görevi Türk Eczacıları Birliği'nin vazifeleri arasında belirtilmiştir.

Bu nedenle 566 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'deki sürenin daha önce yapıldığı gibi değiştirilerek, ülkemizde patent uygulamasına on yıllık bir geçiş süresi tanınarak, yeniden düzenlenmesini arz ederiz.

